

URZĄD MARSZAŁKOWSKI
WOJEWÓDZTWA POMORSKIEGO

**WPŁYW SYTUACJI NADZWYCZAJNYCH
NA FUNKCJONOWANIE SEKTORA
TURYSTYKI W WOJEWÓDZTWIE
POMORSKIM**

Gdańsk, 29 grudnia 2022 r.

Marta Chełkowska, Dyrektor Departamentu Turystyki

**Przygotowanie narzędzia
badawczego (kwestionariusz)**
(grudzień 2021 - marzec 2022)

- Wstępna wersja narzędzia
- Uwagi i propozycje Zespołu
- Zatwierdzenie finalnej wersji narzędzia

Przeprowadzenie badań
(kwiecień - maj 2022)

- Etap podstawowy
- Dwukrotne przedłużenie terminu zakończenia badań

**Kwerenda źródeł wtórnych, w tym
zebranie "dobrych praktyk"**
(maj - październik 2022)

- Analiza "dobrych praktyk" wskazanych w badaniach
- Przegląd i wybór "dobrych praktyk" z innych źródeł

**Przygotowanie wstępnych
wyników badań**
(sierpień - wrzesień 2022)

- Opracowanie graficzne wyników badań
- Prezentacja wyników badań na spotkaniu Zespołu

Przygotowanie raportu
(wrzesień - listopad 2022)

- Opracowanie wstępnej wersji raportu (poszerzonego o "dobre praktyki")
- Prezentacja raportu na spotkaniu Zespołu
- Zatwierdzenie i przyjęcie raportu

O DOKUMENCIE...

*(...) Przedstawiona problematyka odnosiła się do wpływu sytuacji nadzwyczajnych na funkcjonowanie sektora turystyki w województwie pomorskim, a sam dokument jest **pierwszym tego typu opracowaniem w regionie**. Bezpośrednią przyczyną podjęcia decyzji o przygotowaniu takiego raportu był wpływ **pandemii COVID-19** na gospodarkę turystyczną, zarówno w regionie, jak i w kraju. W międzyczasie pojawiły się inne okoliczności, które miały negatywny wpływ na funkcjonowanie sektora turystyki, jak **wojna w Ukrainie** czy pogarszająca się **sytuacja ekonomiczna w Polsce**.*

Pomimo niskiego zaangażowania respondentów, Zespół zdecydował o publikacji wyników, ze względu na udział firm z długoletnim stażem na rynku turystycznym.

NAJWAŻNIEJSZE ELEMENTY DOKUMENTU

- WPŁYW PANDEMII COVID-19 NA ORGANIZACJE, JEDNOSTKI SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO I SEKTOR TURYSTYKI
- ROZWIĄZANIA ANTYKRYZYSOWE WDRAŻANE PRZEZ ORGANIZACJE I JEDNOSTKI SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO. CHARAKTERYSTYKA „DOBRYCH PRAKTYK”
- OPINIE NA TEMAT POMOCY UDZIELONEJ W TRAKCIE TRWANIA PANDEMII COVID-19 ORAZ OCZEKIWANIA PODMIOTÓW
- ORGANIZACJE I JEDNOSTKI SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO WOBEC INNYCH SYTUACJI NADZWYCZAJNYCH
- WNIOSKI
- PRZEGLĄD „DOBRYCH PRAKTYK”

WNIOSKI

Stosunkowo niewiele podmiotów wzięło udział w badaniu – w pewnym sensie może to rzutować na otrzymane wyniki; z drugiej strony sumarycznie zobrazowano zarówno kondycję badanych podmiotów, jak również najważniejsze skutki oddziaływania sytuacji nadzwyczajnych oraz oczekiwania wobec podmiotów zewnętrznych w zakresie wsparcia.

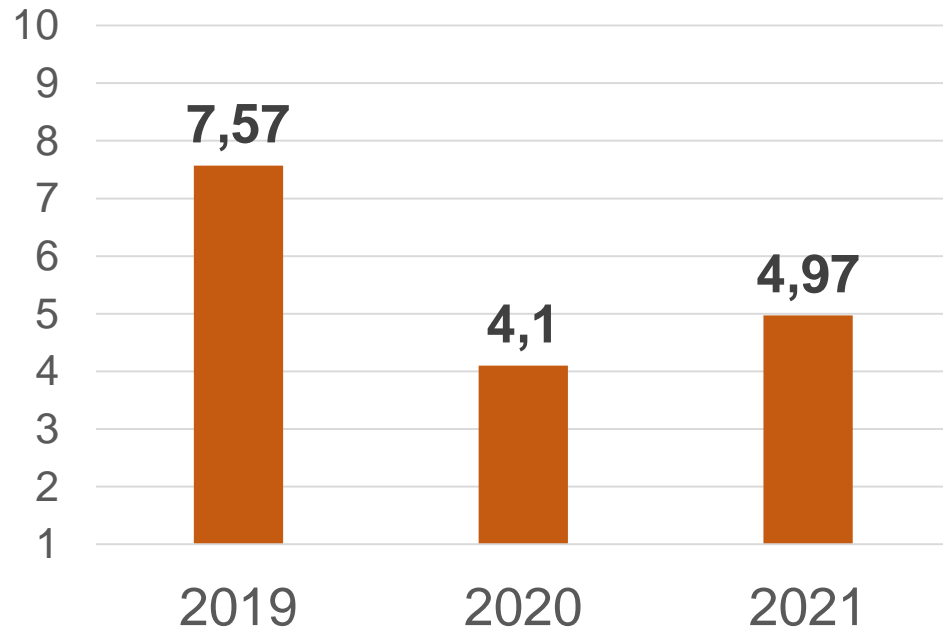
Lp.	Element	Organizacje	JST
1.	Badania ukończone (A)	60	47
2.	Badania nieukończone (B)	240	108
3.	Łącznie (C=A+B)	300	155
4.	Udział zakończonych do ogółu (A/C) w %	20%	30,32%

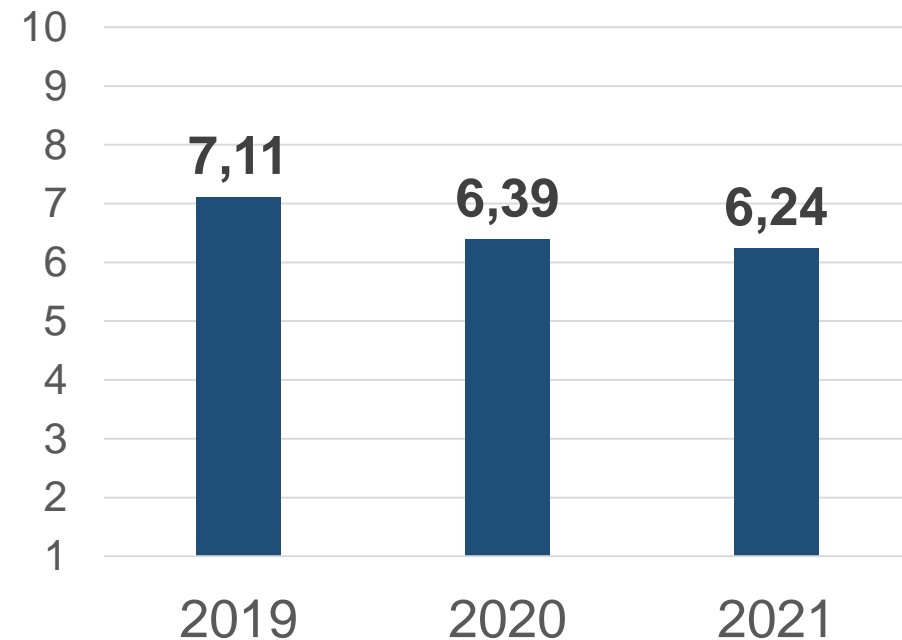
WNIOSKI

Ogólna kondycja badanych podmiotów wyraźnie zmalała w pierwszym roku pandemii COVID-19; w przypadku organizacji zaczęła poprawiać się w 2021 r., natomiast w jednostkach samorządu terytorialnego w 2021 r. nadal pogarszała się.

Organizacje

JST

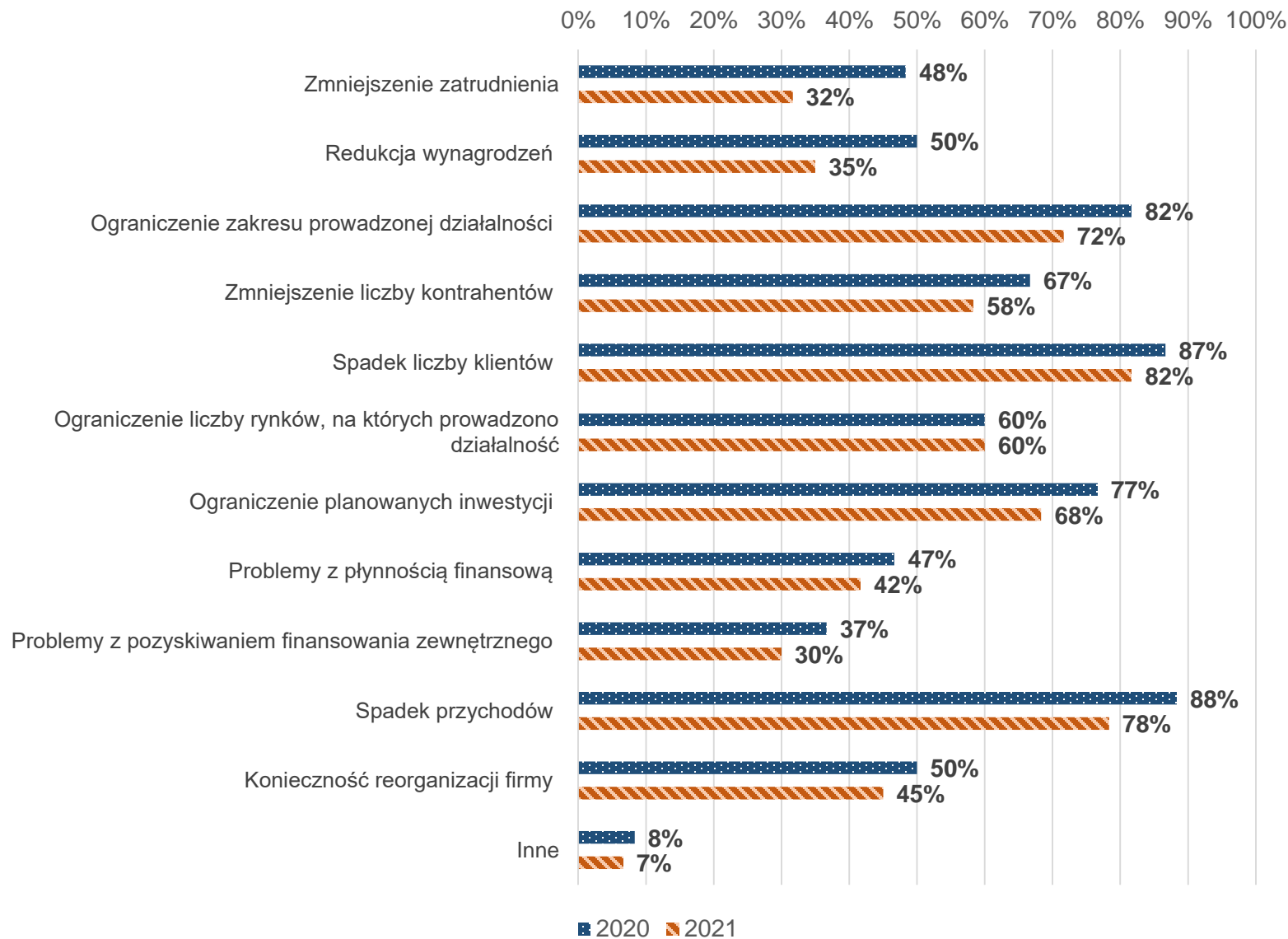

WNIOSKI

Analiza konkretnych skutków oddziaływania pandemii COVID-19 na organizacje wykazała, że były one bardziej widoczne w roku 2020 i związane były przede wszystkim ze spadkiem przychodów, spadkiem liczby klientów, ograniczeniem zakresu prowadzonej działalności oraz ograniczeniem planowanych inwestycji.

Skutki pandemii dla organizacji

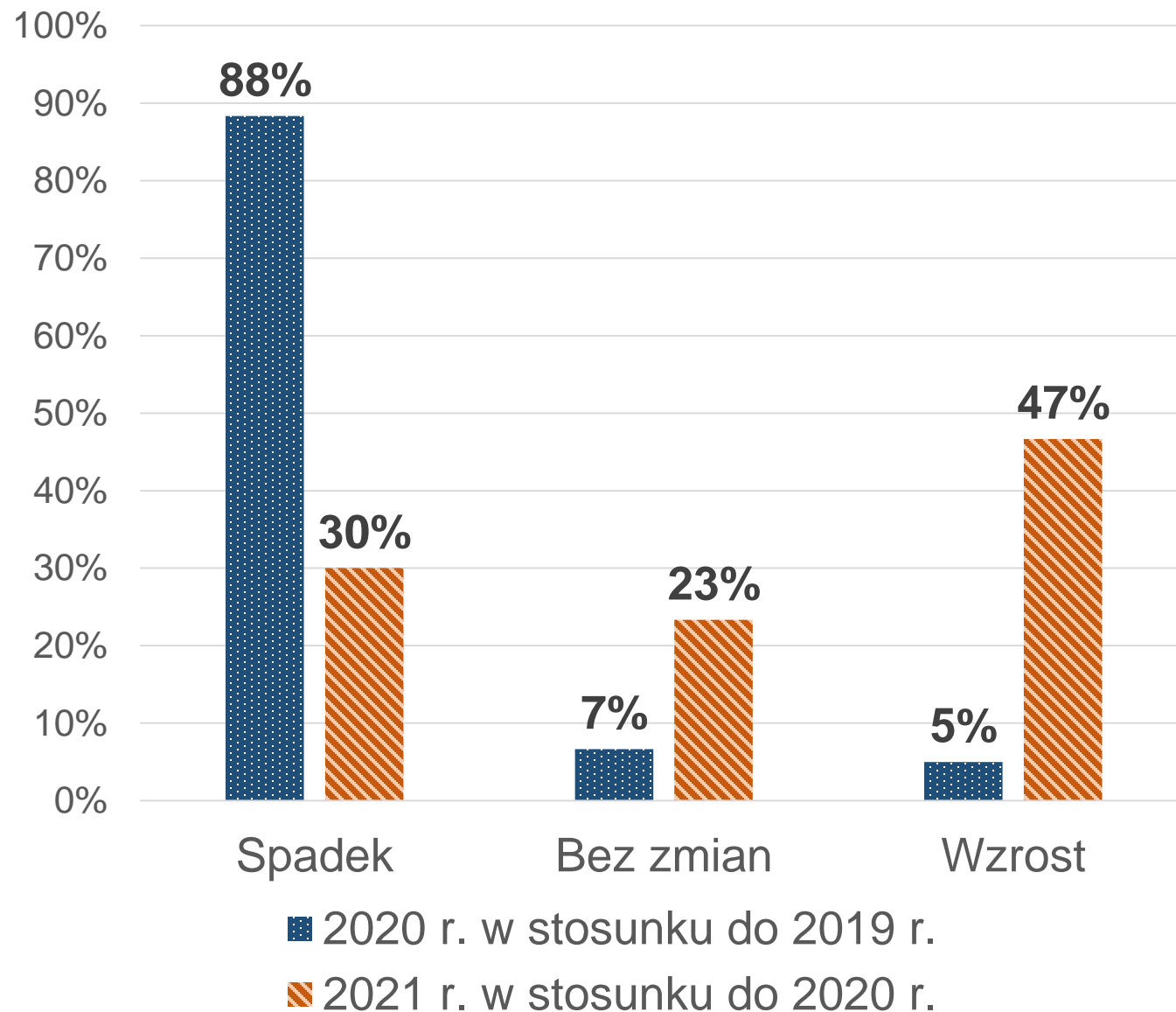

WNIOSKI

Analiza zmian w wielkościach przychodów rocznych wśród organizacji potwierdziła, iż rok 2020 był postrzegany jako trudniejszy w funkcjonowaniu tych podmiotów.

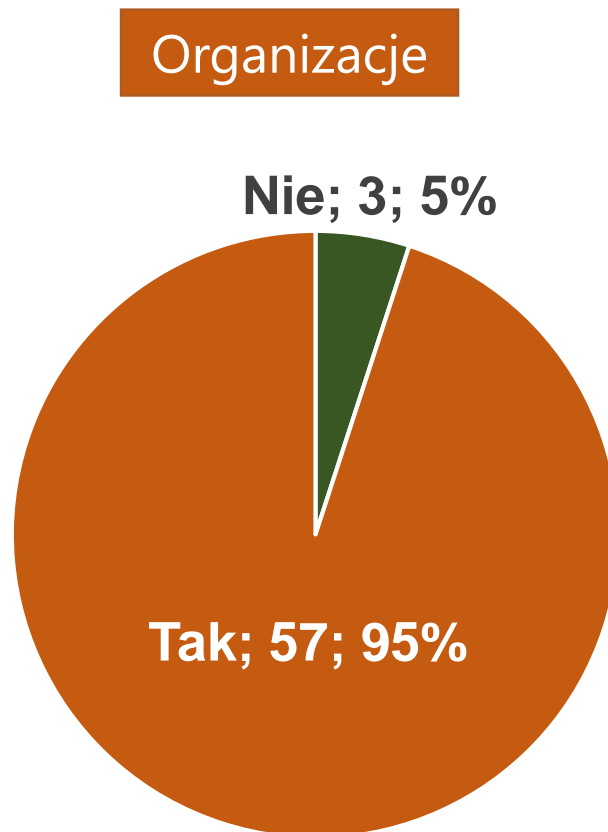
Zmiana wielkości rocznych przychodów organizacji w roku 2020 i 2021

WNIOSKI

W zdecydowanej większości przypadków restrykcje i obostrzenia obowiązujące w kraju miały wpływ na funkcjonowanie badanych organizacji.

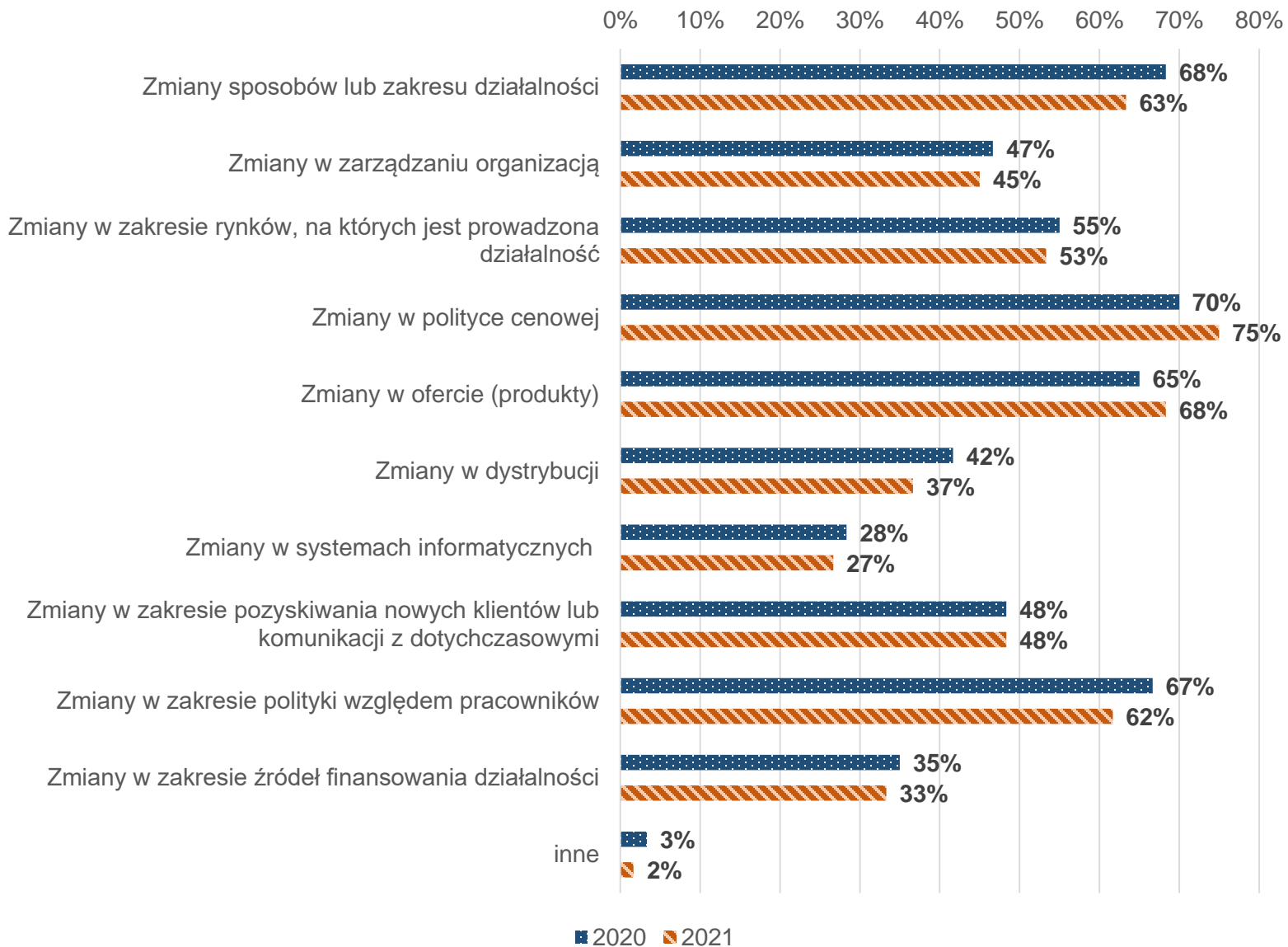

Zmiany w sposobie prowadzenia pracy w organizacji

WNIOSKI

Pandemia COVID-19 wpłynęła na zmiany w sposobie prowadzenia i zarządzania organizacją; ogólnie wprowadzono je już 2020 r. i w wielu przypadkach były kontynuowane w roku kolejnym.

WNIOSKI

Zarówno organizacje, jak i JST wyróżniały konkretne następstwa oddziaływania pandemii COVID-19; w przeważającej większości odnotowywano skutki negatywne, odnoszące się do skali lokalnej, regionalnej, krajowej oraz światowej.

Ankietowani wskazywali na **aspekty finansowe i ekonomiczne** (w tym wzrost cen usług, spadek przychodów, wzrost kosztów).

Jednocześnie podkreślano szereg niekorzystnych konsekwencji wynikających z pandemii COVID-19, które zmieniły obraz **dotychczasowej turystyki**, jak np. brak turystów zagranicznych, spadek liczby podróży służbowych, zmniejszenie ogólnej aktywności turystycznej czy skrócenie pobytów.

Ważnym zagadnieniem okazały się również nowe, **dotychczas niespotykane (przynajmniej na taką skalę)** zmiany zachodzące w funkcjonowaniu przedsiębiorstw turystycznych, w tym chociażby: utrata miejsc pracy, przebranżowienie się pracowników, brak kontrahentów zagranicznych.

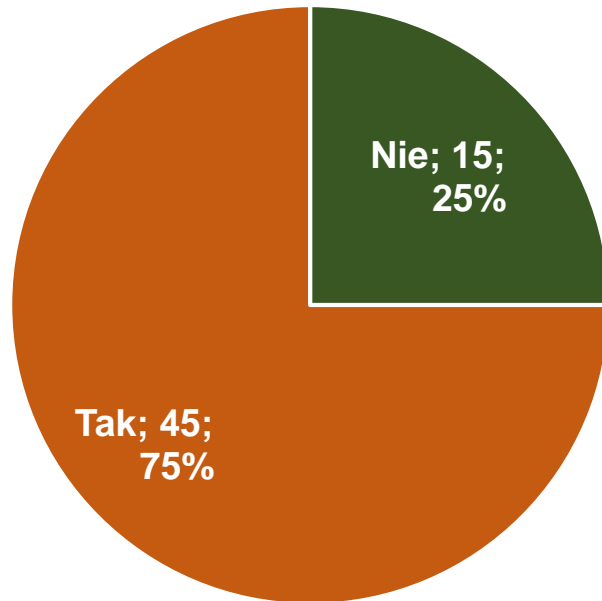
Warto również wspomnieć o **zmianach**, które wynikały z **decyzji podejmowanych przez władze państwowe**, a odnoszących się chociażby do **restrykcji** (czego efektem był m.in. spadek liczby organizowanych konferencji czy kongresów), czy wprowadzenia bonu turystycznego.

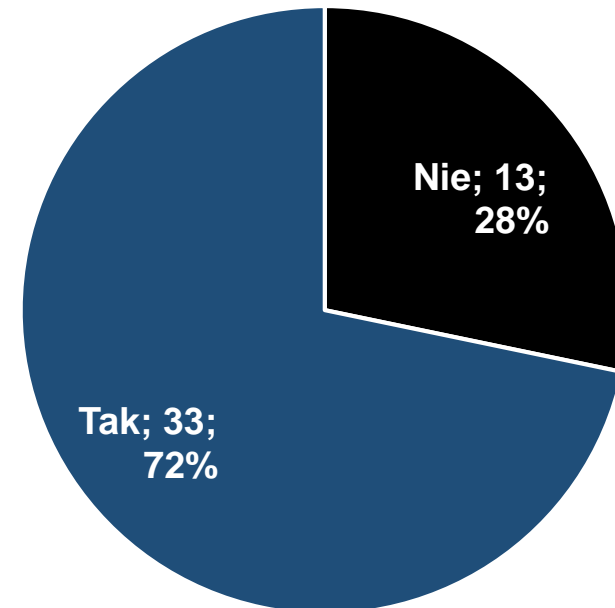
WNIOSKI

Dominująca większość organizacji i JST w czasie trwania pandemii COVID-19 wdrażała samodzielne działania na rzecz ograniczania jej skutków (z niewielką przewagą po stronie organizacji).

Organizacje

JST

Rodzaje działań ograniczających skutki pandemii

WNIOSKI

Najpopularniejszym działaniem na rzecz ograniczania skutków pandemii COVID-19 wśród organizacji była redukcja / optymalizacja kosztów; pozostałe przedsięwzięcia były zdecydowanie rzadziej wdrażane (z różną częstotliwością w latach 2020-2021).

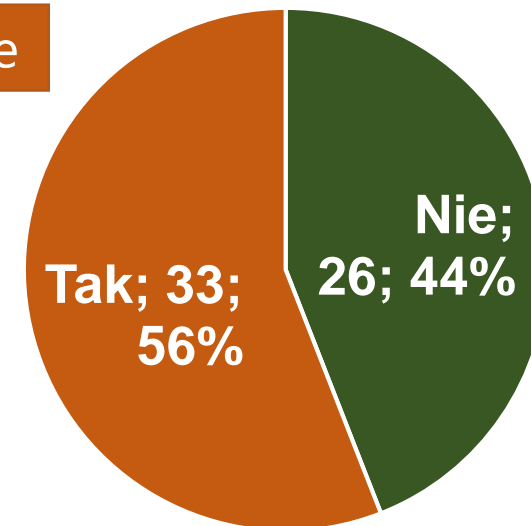
WNIOSKI

Mniejszą popularnością cieszyło się korzystanie z „dobrych praktyk”; najczęściej były to własne rozwiązania..

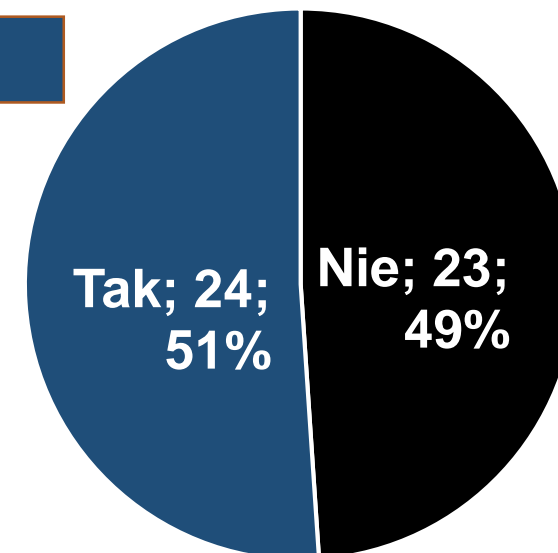
Rodzaj rozwiązania	Organizacje		JST	
	Liczba	%	Liczba	%
Tylko własne rozwiązania	20	61%	19	79%
Tylko rozwiązania innych	8	24%	1	4%
Zarówno rozwiązania własne, jak i innych	5	15%	4	17%
Suma	33	100%	24	100%

Korzystanie z „dobrych praktyk”

Organizacje

JST

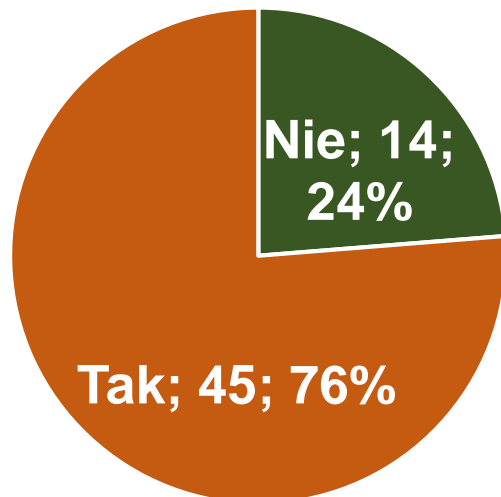

WNIOSKI

Zdecydowana większość organizacji skorzystała z pomocy zewnętrznej w czasie trwania pandemii COVID-19, a do najpopularniejszych form należały: zwolnienia ze składek ZUS, środki pozyskane z tarczy finansowej z Państwowego Funduszu Rozwoju oraz świadczenia postojowe z ZUS.

Organizacje

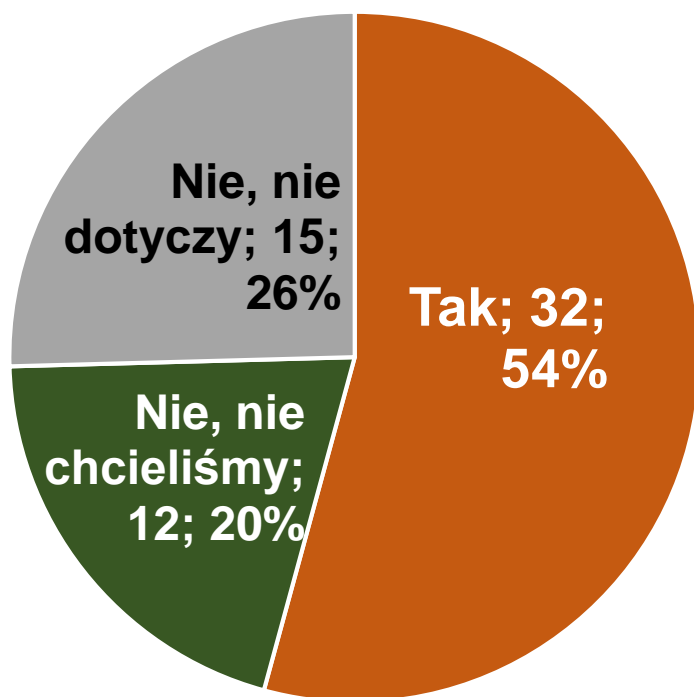

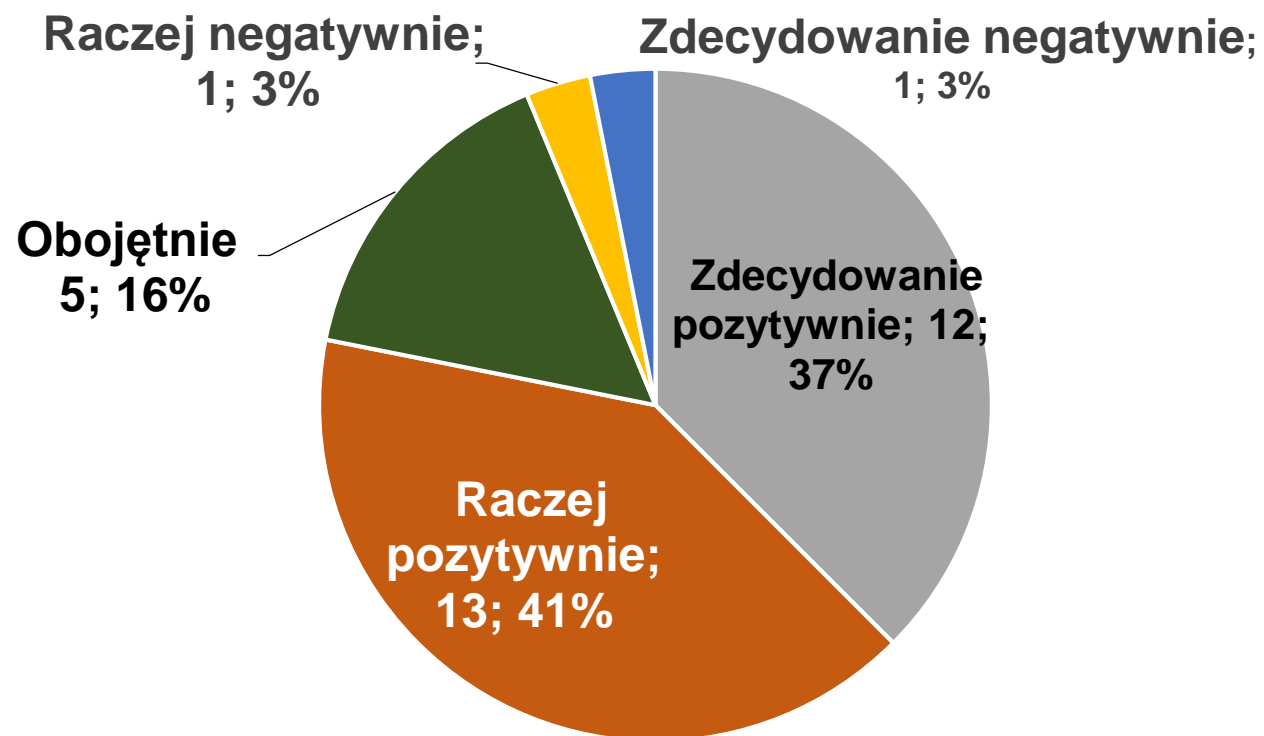
Udział w programie Polskiego Bonu Turystycznego

WNIOSKI

Nieco ponad połowa badanych organizacji przystąpiła do programu Polski Bon Turystyczny, a zdecydowana większość korzystających z niego oceniła go pozytywnie.

Czy przystąpili Państwo do PBT?

Jak oceniają Państwo PBT?

Organizacje

WNIOSKI

Zarówno organizacje, jak i jednostki samorządu terytorialnego pozytywnie oceniły wprowadzenie Polskiego Bonu Turystycznego w kontekście ogólnego wsparcia branży turystycznej (z przewagą po stronie JST).

Organizacje

Zdecydowanie pozytywnie 19%
Raczej pozytywnie 41%
Obojętnie 21%
Raczej negatywnie 12%
Zdecydowanie negatywnie 7%

JST

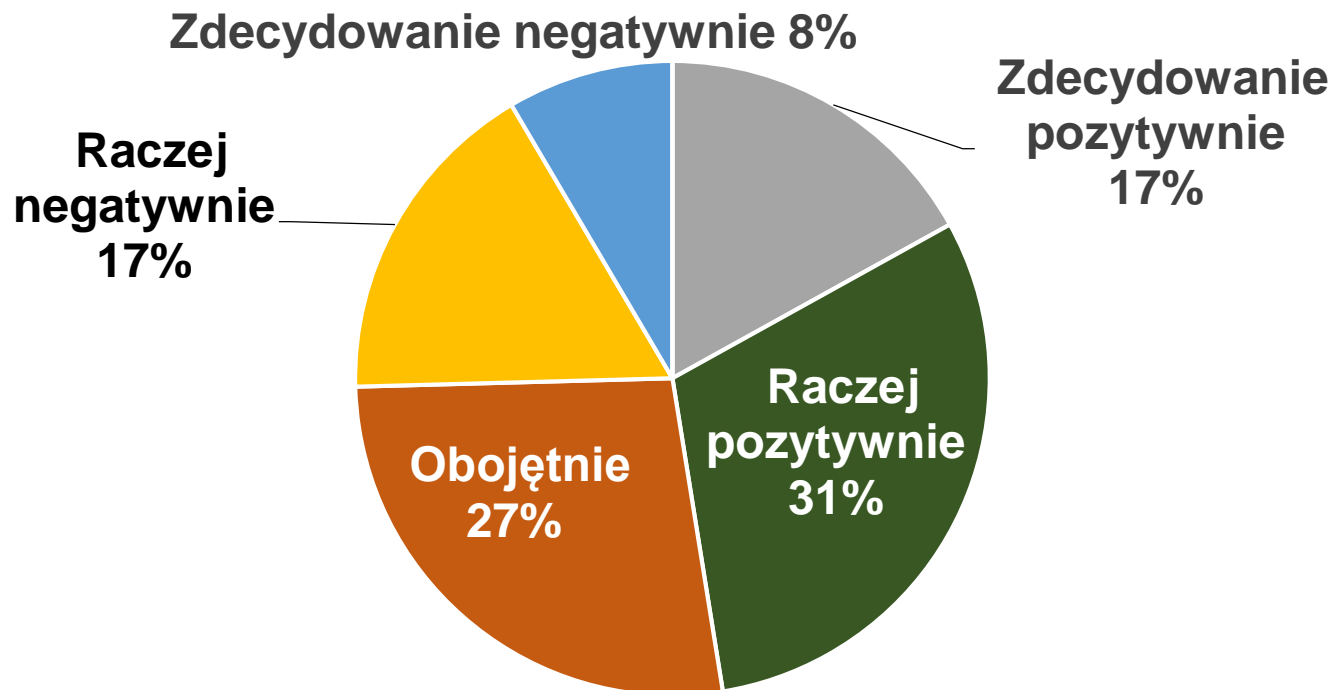
Zdecydowanie pozytywnie 31%
Raczej pozytywnie 37%
Obojętnie 28%
Raczej negatywnie 4%
Zdecydowanie negatywnie 0%

WNIOSKI

Ogólna ocena tarcz antykryzysowych przez organizacje była dość zróżnicowana; pojawiło się sporo odpowiedzi negatywnych, chociaż łączny odsetek odpowiedzi pozytywnych był najwyższy spośród wszystkich udzielonych.

Organizacje

WNIOSKI

Ogólna ocena Polskiego Bonu Turystycznego była wyższa niż tarcz antykryzysowych.

- Łączny odsetek odpowiedzi **pozytywnych** wyniósł **60%** (dla **PBT**) wobec **48%** (dla **tarcz antykryzysowych**)
- To samo widać w przypadku odpowiedzi **negatywnych**, których jest więcej dla **tarcz antykryzysowych (25%)** niż w przypadku **PBT (19%)**

Zarówno organizacje, jak i jednostki samorządu terytorialnego oczekują dalszej pomocy ze strony podmiotów zewnętrznych; oczekiwania te kierowane są głównie do rządu oraz instytucji operujących funduszami pomocowymi Unii Europejskiej.

WNIOSKI

- Badane podmioty są świadome występowania i oddziaływania innych (poza pandemią COVID-19) sytuacji nadzwyczajnych na podmioty sektora turystyki w województwie oraz w całym kraju; zjawisko to odnosi się głównie do bieżącej sytuacji, w tym wojny w Ukrainie czy pogarszającej się koniunktury gospodarczej.*
- Organizacje i JST deklarowały, iż największe znaczenie z punktu widzenia turystyki mają zagrożenia o charakterze ekonomicznym, politycznym oraz biologicznym i zdrowotnym, dalsze miejsca zajęły zagrożenie ekologiczne (np. klęski żywiołowe), prawne i inne.*
- W przypadku występowania innych, poza pandemią COVID-19, sytuacji nadzwyczajnych badane organizacje i jednostki samorządu terytorialnego w niewielkim zakresie korzystały z „dobrych praktyk”, a wśród tych, które decydowały się na tego typu rozwiązania, dominowały własne przedsięwzięcia.*

„DOBRE PRAKTYKI”

1. **WSPÓŁPRACA PODEJMOWANA PRZEZ LOKALNE ORGANIZACJE TURYSTYCZNE. PRZYKŁAD GDAŃSKA, ŁODZI, POZNANIA I WARSZAWY**
2. **PROMOWANIE POLSKIEGO BONU TURYSTYCZNEGO PRZEZ LOKALNE ORGANIZACJE TURYSTYCZNE**
3. **TORUŃSKI BON TURYSTYCZNY**
4. **AKCJA ‘WYBIERZ VOUCHER W GDYNI’**
5. **KODEKS DOBRYCH PRAKTYK W SIECI HARMONY POLISH HOTELS (POLSKIE HOTELE NIEZALEŻNE)**
6. **ORGANIZACJA UCZĄCA SIĘ – PRZYKŁAD DREAMPLACE HOTELS & RESORTS**
7. **BADANIA GOŚCI HOTELOWYCH – PRZYKŁAD BLUE TREE HOTELS**
8. **SYSTEM BEZPIECZEŃSTWA – PRZYKŁAD NH HOTEL GROUP**
9. **PRZYGOTOWANIA DO ODBUDOWY TURYSTYKI – PRZYKŁAD LONDON & PARTNERS**
10. **SYTUACJE KRYZYSOWE A ZRÓWNOWAŻONY ROZWÓJ DESTYNACJI – PRZYKŁAD VISIT BELFAST**
11. **WSPARCIE LOKALNEJ TURYSTYKI I GOSPODARKI PRZEZ SAMORZĄD MIEJSKI – PRZYKŁAD BRAGI**
12. **NOWE PODEJŚCIE DO TURYSTYKI – PRZYKŁAD FLORENCJI**

URZĄD MARSZAŁKOWSKI
WOJEWÓDZTWA POMORSKIEGO

Dziękuję za uwagę.

*Podziękowania dla dr. hab. Jacka Borzyszkowskiego prof. WSB w Gdańsku
oraz
Zespołu doradczego do spraw przeciwdziałania skutkom nadzwyczajnych sytuacji
w sektorze usług turystycznych.*